

# Blended learning in de praktijk - een review

written by Linda Litjens

8 maart 2023



*Het meest recente boek van [Barend Last](#) biedt docenten handvatten om het leerproces van studenten te verstevigen. Op basis van veelvuldig onderzoek naar leren, motiveren en zelfregulatie beschrijft het boek de rol van blendend learning in de huidige onderwijscontext. In dit artikel lees je hoe 'Blended learning in de praktijk' jou op weg kan helpen!*

## Blended learning in de praktijk

Het onderwijs hoeft niet drastisch anders, onze studenten zijn ook niet ineens drastisch anders dan eerdere generaties, maar de context waarin het onderwijs zich beweegt is wel volop in ontwikkeling. Die snel veranderende context beïnvloedt logischerwijs de rol van bijvoorbeeld kennis en zodoende van de leeromgeving en het leren in algemeen. Deze boodschap wordt al vanaf de eerste pagina helder onderbouwd in 'Blended learning in de praktijk'. Waar het voorgaande boek voornamelijk inzoomde op het ontwerpen van blended learning, neemt Barend je in dit boek mee in de praktische uitvoering ervan.

Wat verfrissend is, is dat het boek duidelijk laat zien dat blended een middel is om tot krachtig onderwijs te komen, geen doel op zichzelf. Het boek gaat over de kern van het docentschap: het neerzetten en uitvoeren van krachtig onderwijs.



Het boek beschrijft dat de kracht van blended learning voornamelijk zit in de samenhang en de combinatie van online en offline leren. Het invoeren van

losstaande online interventies in je onderwijs, zal niet het gewenste resultaat hebben. Om tot de juiste samenhang te komen, laat het boek je kennismaken met het ontwerpen van een leerreis. In de [leerreis](#) denk je na over de vormen van de leeractiviteiten en breng je een doordachte volgorde aan.

Met een hoge informatiedichtheid wordt uitgelegd hoe jij als docent blended onderwijs kan ontwerpen en geven dat [zelfregulatie](#) stimuleert, [motiveert](#) en [differentiatie](#) mogelijk maakt. Hieronder een aantal voorbeelden daarvan:

## 1. Stimuleren van zelfregulatie:

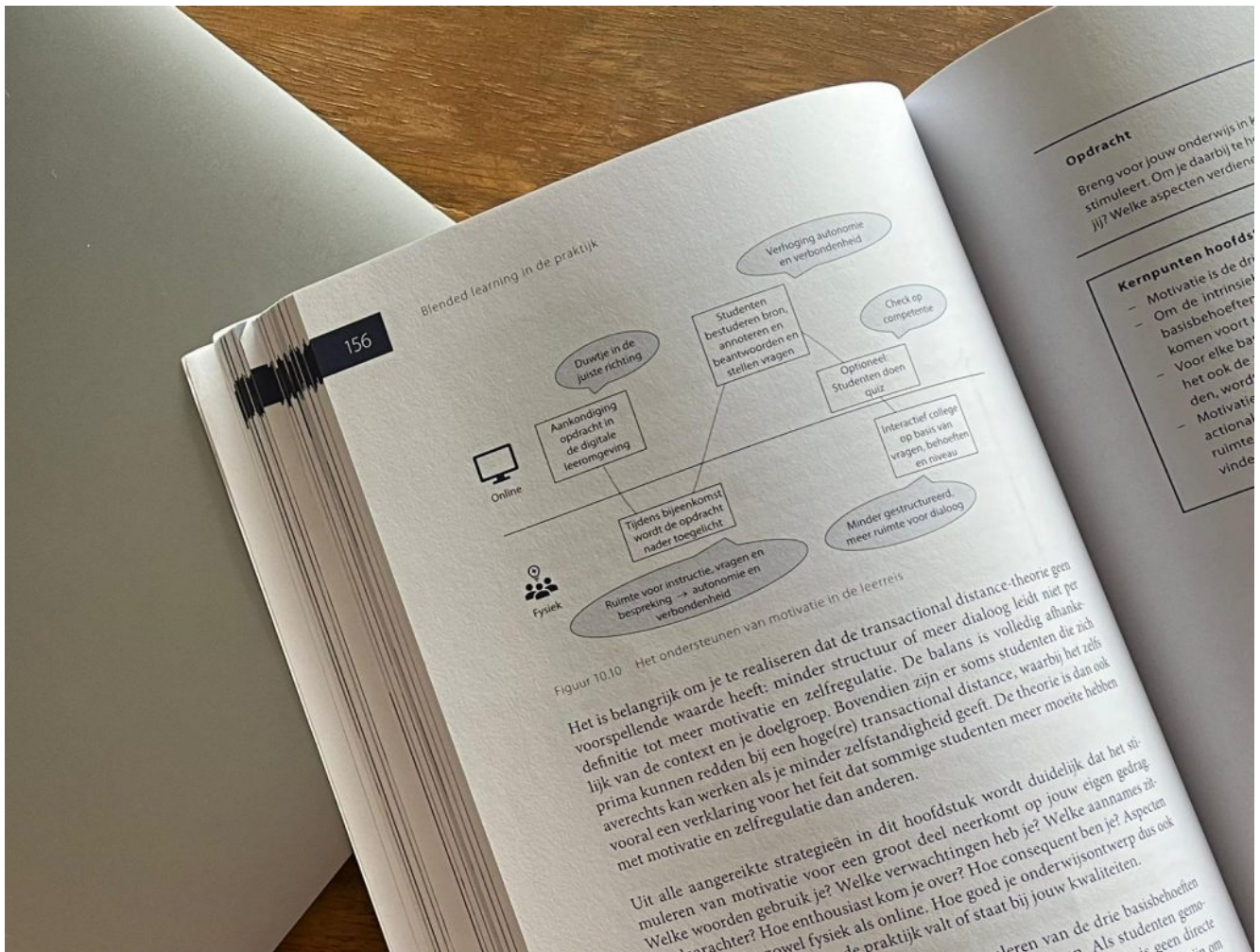
Welke opleiding beoogt tegenwoordig niet om zelfregulatie te stimuleren? Om zelfregulatie te ondersteunen, doorloopt een student drie fasen, namelijk een voorbereidingsfase, een uitvoeringsfase en een zelfreflectiefase (Zimmerman, 2002). De rol van de docent en het inrichten van de leeromgeving is in iedere fase van groot belang. In de leerreis van een student, kun je per fase werken met blended learning. Het boek bespreekt hoe je blended in kunt zetten om studenten te stimuleren die fasen te doorlopen.

- In de voorbereidingsfase kun je studenten bijvoorbeeld online naar een welkomstvideo laten kijken en hun middels een forum een persoonlijk doel laten stellen. In een fysieke bijeenkomst kan daarop door worden gepakt door de doelen te bespreken en daar een planning voor te gaan maken met studenten.
- In de uitvoeringsfase kun je online [peerfeedback](#) organiseren en in fysieke bijeenkomsten werken aan [kwaliteitsbesef](#) door bijvoorbeeld verschillende voorbeelden te bespreken, voor te doen hoe jij feedback geeft en kwaliteitscriteria te bespreken.
- De laatste fase, de zelfreflectiefase kan wederom door online

peerfeedback te organiseren en tot slot in een fysieke bijeenkomst te reflecteren op het gehele leerproces.

## **2. Blended onderwijs dat motiveert:**

De [zelfdeterminatie](#) theorie benoemt de volgende drie basisbehoeften voor motivatie en betrokkenheid: autonomie, competentie en verbondenheid. Om tot leren te komen, is het van belang om die drie in balans te houden. Het kan voor studenten extra moeilijk zijn zichzelf te motiveren wanneer het onderwijs deels online plaatsvindt, omdat er dan minder sprake is van sociale verbondenheid en meer potentiële afleidingen de hoek om komen kijken. Houd in de leerreis van de student structuur aan, maar behoudt daarbinnen ruimte voor het maken van autonome keuzes. Bevorder ook dialoog binnen de leerreis, zodat studenten zich verbonden blijven voelen. Dit kan zowel online als offline.

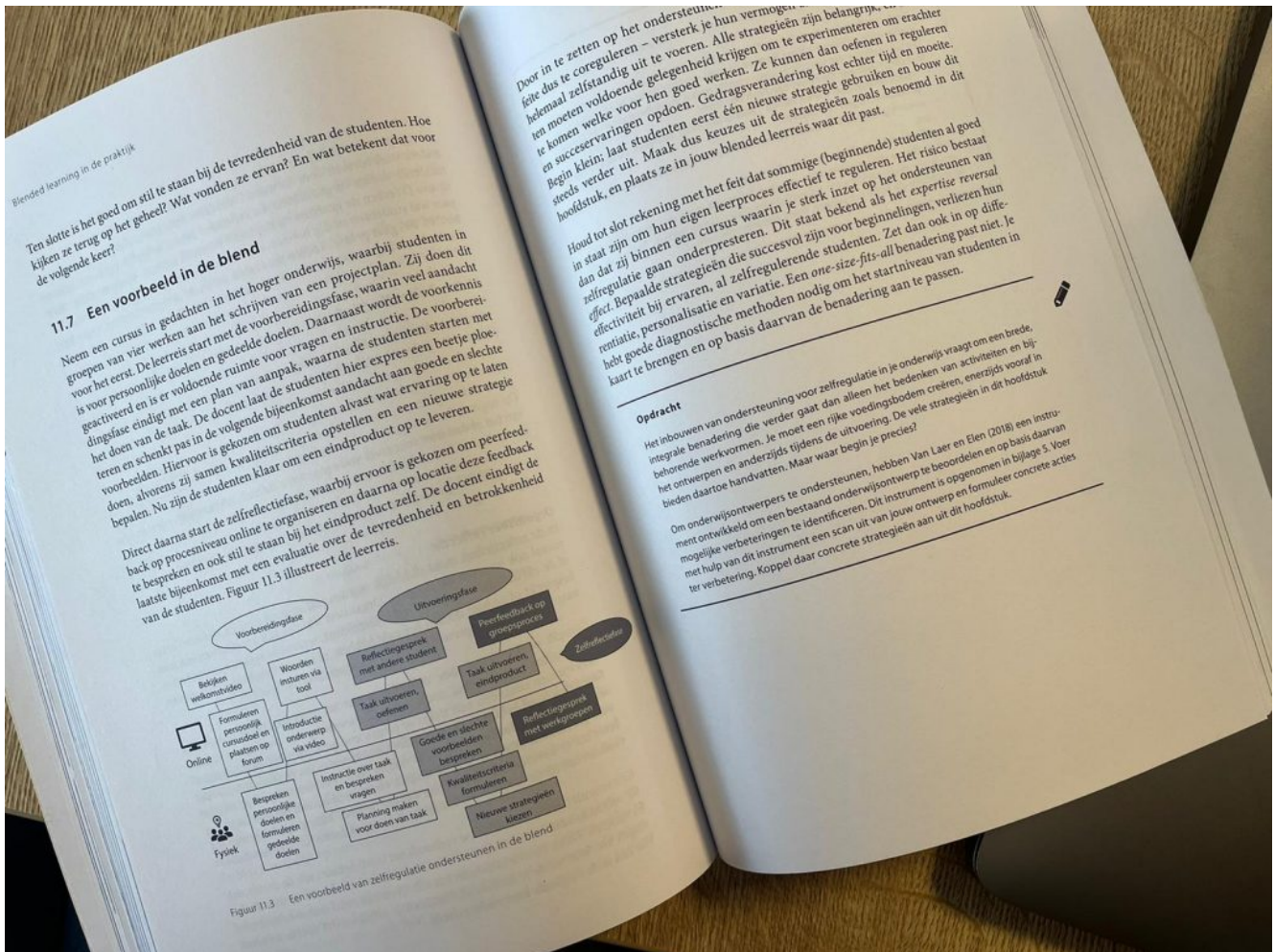


### 3. Differentiatie door middel van een blended onderwijsontwerp:

Om tegemoet te komen aan verschillen tussen studenten en een zo groot mogelijk leereffect voor alle studenten te bereiken, willen we differentiëren. Differentiëren kan op inhoud, vorm, proces, benadering en doel. In het boek worden voor al deze vormen van differentiatie opties aangeboden hoe je dat blended zou kunnen aanpakken.

Wil je bijvoorbeeld differentiëren op vorm, dan kan je middels blended learning variatie aanbrengen in de aard van de leerinhoud. Denk dus bijvoorbeeld aan het aanbieden van artikelen, podcasts en/of kennisclips. Daarnaast kun je ook differentiëren in de vorm waarin studenten een handeling of leerdoel aantonen.

Bijvoorbeeld door een [presentatie of vlog](#), een visuele poster of een schriftelijk verslag. Hierbij blijft het natuurlijk van belang dat studenten ondersteund worden in het maken van deze keuzes en goed op de hoogte zijn van de criteria die gesteld worden.



## Kortom

Dit zijn slechts drie voorbeelden van hoe blended learning krachtig onderwijs ondersteunt. Het boek beschrijft nog veel meer voorbeelden die direct toepasbaar zijn en maakt daarbij opties van ontwerpkeuzes visueel inzichtelijk. Dit maakt 'Blended learning in de praktijk' onwijs handzaam als je net nieuw bent in de wondere wereld van blended learning, maar het biedt zeker ook genoeg verdieping voor docenten die al meer ervaring hebben met het ontwerpen en uitvoeren van activerend onderwijs door middel van technologie.

Het boek bundelt enerzijds vooraanstaand onderzoek gericht op effectieve didactiek en blijft anderzijds erg praktisch. Pak het erbij wanneer je inspiratie en tools kunt gebruiken, maar leg het vooral ook weer weg om echt aan de slag te gaan met het uitproberen van de grote hoeveelheid tips!

Het boek bestellen? [Dat kan via deze link.](#)

---

Dit artikel is afkomstig van [Vernieuwenderwijs.nl](https://www.vernieuwenderwijs.nl).

Bekijk de meeste recente versie van ons artikel op onze website.  
Ook vind je hier meer dan 600 andere artikelen, downloads en meer!



**Vernieuwenderwijs**